AT-2025-49

Samhällsbyggnads förvaltningen
Hällefors - Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

Föreskrifter om avfallshantering

Hällefors – Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

Strategi
Plan/prog
ram
Riktlinje
»Regler

Innehåll

Inledande bestämmelser ... 4
Bemyndigande ... 4
Definitioner ... 5
Ansvar för avfallshantering, tillsyn och informationsskyldighet ... 7
Ansvar och tillsyn ... 7
Informationsskyldighet ... 7
Avgifter ... 8
Allmänt ... 8
Fast avgift ... 8
Rörlig avgift ... 8
Sortering av avfall ... 9
Skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar ... 10
Anvisning av hämtningsplats ... 10
Emballering av avfall samt fyllnadsgrad och vikt ... 11
Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning ... 11
Anskaffande och ägande ... 11
Anläggande ... 12
Allmänt ... 12
Små avloppsanläggningar och fettavskiljare ... 12
Krantömmande behållare ... 13
Container ... 14
Rengöring och tillsyn ... 14
Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck ... 14
Åtgärder inför hämtning av avfall från små avloppsanläggningar ... 15
Hämtnings- och transportvägar ... 16
Hämtningsområde och hämtningsintervall ... 16
Åtgärder om föreskrift inte följs ... 17
Särskilt om avfall under kommunalt ansvar från verksamheter ... 18
Uppgiftsskyldighet ... 18
Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden ... 19
Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar ... 19
Förlängt hämtningsintervall ... 20
För kommunalt avfall ... 20

Små avloppsanläggningar 20
Gemensam avfallsbehållare 21
Gemensamt hämtställe 21
Tillfälligt uppehåll i hämtning av mat- och restavfall, förpackningar samt små avlopp 21
Tillfälligt uppehåll i hämtning av mat- och restavfall 21
Tillfälligt uppehåll i hämtning av slam från små avlopp 21
Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna avfall till kommunen 22
Ikraftträdande 23
Bilagor 23

Antagen av kommunfullmäktige i:
Hällefors kommun 2025-10-21, §166
Lindesbergs kommun 2025-10-28, §158
Ljusnarsbergs kommun 2025-11-20, §106
Nora kommun 2025-10-22, §137
Dokumentet gäller från och med: 2026-01-01
Föreskrifter om avfallshantering gäller för: Hällefors kommun, Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs kommun och Nora kommun.

Inledande bestämmelser

Enligt 15 kap. miljöbalken (1998:808) ska varje kommun ha en renhållningsordning. Renhållningsordningen består av två delar; föreskrifter om avfallshantering och en avfallsplan.

I föreskrifterna om avfallshantering finns de gällande kommunala reglerna rörande avfallshantering, exempelvis avseende sortering, vad som gäller vid hämtning av avfall eller olika undantag.

Avfallsplanen innehåller uppgifter om nuvarande förhållanden rörande avfall i kommunen, exempelvis mål och åtgärder för att minska avfallsmängden och dess farlighet.

Bemyndigande

1 § Med stöd av 15 kap. 38, 39 och 41 §§ miljöbalken (1998:808) och 9 kap. 1, 2 §§ avfallsförordningen (2020:614) meddelar kommunfullmäktige dessa föreskrifter för avfallshantering i Hällefors kommun, Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs kommun och Nora kommun.

Bestämmelser i dessa föreskrifter avser kommunens ansvar för kommunalt avfall och övriga avfallslag enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, samt borttransport av dessa enligt 15 kap 20a § om inte annat framgår av bestämmelsen.

Definitioner

2 § Följande termer och begrepp används i dessa föreskrifter med de betydelser som anges här:

2a. Med **kommunalt avfall** avses detsamma som 15 kap. 3 § miljöbalken (1998:808). Det vill säga avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll. Dock inte
(1) avfall från tillverkning
(2) avfall från jord- och skogsbruk
(3) avfall från fiske
(4) avfall från septiktankar, avloppsnät och avloppsrening
(5) bygg- och rivningsavfall
(6) uttjänta bilar.

I begreppet kommunalt avfall ingår returpapper enligt 1 kap. 10 § avfallsförordningen (2020:614).

2b. Med avfall under kommunalt ansvar avses kommunalt avfall och annat avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken samt förpackningsavfall enligt 6 kap. 2, 6 §§ förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar.
2c. Med restavfall avses sorterat kommunalt avfall som är brännbart och som normalt läggs i kärl eller i krantömmande behållare och kvarstår när matavfall, farligt avfall, returpapper och grovavfall samt förpackningar, elavfall.

2d. Med **matavfall** avses allt bioavfall enligt definitionerna i 15 kap. 3 § miljöbalken och 1 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614), det vill säga som består av livsmedels- eller köksavfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen (skal, ben och liknande) i hushåll restauranger, storkök, butiker, personalmatsalar, catering och liknande. Butiksavfall av animaliskt ursprung utgör dock före detta livsmedel i enlighet med punkten (h) nedan.

Med **före detta livsmedel** avses butiksavfall av animaliskt ursprung enligt förordningarna 1069/2009/EG och 142/2011/ EU.

2e. Med **grovavfall** avses avfall under kommunalt ansvar som är så tungt, skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i kärl eller säck.

2f. Med **bygg- och rivningsavfall från verksamheter** avses i enlighet med 15 kap. 8 § miljöbalken, avfall från bygg- och rivning. Avfallet utgör inte kommunalt ansvar.

2g. Med **bygg- och rivningsavfall från hushåll** avses detsamma som i 15 kap. 20 § 4 punkten miljöbalken. Avfallet utgör kommunalt ansvar.

2h. Med **farligt avfall** avses avfall som listas i bilaga 3 avfallsförordningen (2020:614) och markerats med en asterix (*).

2i. Med **elavfall** avses detsamma som i 13 § förordning (2014:1075) om producentansvar för elutrustning och som också omfattas av begreppet konsumentelavfall.

2j. Med **trädgårdsavfall** avses sådant bioavfall i enlighet med definitionen i 1 kap. 5 § punkt 1 avfallsförordningen (2020:614) som uppstår i trädgård vid bostadshus och sådant avfall från andra källor som är kommunalt avfall i enlighet med 15 kap. 3 § miljöbalken.

3. Med **fastighetsägare** menas den som är fastighetsinnehavare enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) eller den som är ägare till byggnad på ofri grund.

4. Med **nyttjanderättshavare** menas den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsägare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet, exempelvis hyresgäst och arrendator.

5. Med **lägenhet** avses den del av en- och tvåfamiljshus, fritidshus eller flerbostadshus som är avsedd att bo i samt att den är avskild från andra eventuella lägenheter.

6. Med **avfallsansvarig nämnd** avses Tekniska nämnden.

7. Med **tillsynsansvarig nämnd** avses Bygg- och miljönämnden.

8. Med **behållare** avses kärl, container, krantömmande behållare, säck, latrinbehållare, fosforfälla, slamavskiljare, fettavskiljare eller annan anordning för uppsamling av avfall under kommunalt ansvar. Behållare ägs av renhållaren om inte annat anges i dessa föreskrifter.

9. Med **små avloppsanläggningar** avses slutna tankar, slamavskiljare, fosforfällor, minireningsverk och andra motsvarande anläggningar som inte är allmänna enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter och endast används för hushållspillvatten eller spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållsspillvatten.

10. Med **latrin** avses latrin från torrtoaletter och andra jämförliga lösningar, i enlighet med 15 kap. 20 § 3 miljöbalken.

11. Med **ordinarie hämtning** avses den av renhållaren planerade hämtningen av respektive fraktion.

För definitioner av andra termer och begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. miljöbalken samt till gällande avfallsförordning och andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken.

Ansvar för avfallshantering, tillsyn och informationsskyldighet

Ansvar och tillsyn

3a § Avfallsansvarig nämnd har verksamhetsansvar för hanteringen av avfall under kommunalt ansvar i kommunen. Om inte annat anges i dessa föreskrifter eller i kommunens beslut om auktorisation eller dispens, ska all borttransport och vidare hantering av avfall under kommunalt ansvar utföras av den avfallsansvariga nämndens avfallsorganisation. I dessa föreskrifter benämnd **renhållaren** eller den som den avfallsansvariga nämndens avfallsorganisation anlitar för ändamålet eller samverkar med, i dessa föreskrifter benämnd som **renhållarens utförare**.

3b § Tillsynsansvarig nämnd ansvarar för tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken.

3c § Ansvarig gentemot kommunen är ägaren av den fastighet där kommunalt avfall eller avfall under kommunalt ansvar bör uppstå.

Informationsskyldighet

4a § Avfallsansvarig nämnd ska informera hushållen om krav och hantering avseende förpackningar och el-avfall, samt informera hushållen om avfallsförebyggande åtgärder.

4b § Fastighetsägare är skyldig att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor på eller är verksamma inom fastigheten om gällande regler för avfallshantering.
Fastighetsägare ska skyndsamt upplysa kommunen om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshanteringen på fastigheten.

Avgifter

Allmänt

5 § Avgift ska betalas för:

1. De åtgärder som kommunen vidtar i syfte att informera hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken om avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder.

2. De åtgärder som kommunen vidtar för att underlätta insamling och sortering av återanvändbara produkter från hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.

3. Den insamling, transport, behandling i form av återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har antagit med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.

4. Fastighetsägare är skyldig att betala avgifter i enlighet med fastställd avfallstaxa.

Fast avgift

Den fasta avgiften tas ut per lägenhet eller verksamhet inom fastigheten. Med lägenhet avses den del av en- och tvåfamiljshus, fritidshus eller flerbostadshus som är avsedd att bo i samt att den är avskild från andra eventuella lägenheter.

Fasta avgiften ska täcka kostnader för återvinningscentraler, avfallsplanering, administration, farligt avfall, avfallsförebyggande åtgärder, återanvändning och information.

Kommunen har inte skyldighet att ta emot grovavfall från verksamheter därav är den fasta avgiften för verksamheter annan än för en- och tvåfamiljshus, fritidshus eller flerbostadshus. Företag och verksamheter har möjlighet att nyttja återvinningscentralen för att lämna sorterat grovavfall mot kostnad som framgår av prislista för återvinningscentral.

Rörlig avgift

Den rörliga avgiften är kommunens ersättning för insamling, transport och behandling av kommunalt avfall samt avfall under kommunalt ansvar. Avgiften påverkas bland annat av abonnemangsval, antal behållare, behållarvolym, hämtningsintervall och dragväg. Avgifter för de tilläggstjänster som omfattas av det kommunala renhållningsansvaret är helt eller delvis kommunens ersättning för insamling, transport och behandling.

Sortering av avfall

6 § Den som innehar kommunalt avfall eller avfall under kommunalt ansvar skall sortera ut avfallsslag i enlighet med bilaga 1 och hålla det skilt från annat avfall.

6a § Hushåll ska lämna utsorterade förpackningar enligt 1–7 nedan till ett insamlingssystem som renhållaren eller renhållarens utförare tillhandahåller. Hushåll ska sortera ut skrymmande förpackningsavfall från annat avfall under kommunalt ansvar och lämna det till ett insamlingssystem som renhållaren eller renhållarens utförare tillhandahåller.

Förpackningsavfall i form av:
1. papper och kartong,
2. plast,
3. metall,
4. färgat glas,
5. ofärgat glas,
6. trä,
7. material som inte avses i 1–6 (övrigt förpackningsmaterial) ska enligt 3 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut från annat avfall.

Plastflaskor och metallburkar som är avsedda för ett retursystem enligt 4 kap. 3 § förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar ska lämnas till retursystemet.

Av 3 kap. 4 a § avfallsförordningen (2020:614) framgår att den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från innehållet. Detta gäller dock inte en förpackning som innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall, om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet. Förpackning som innehåller farligt avfall eller rester av farligt avfall ska i stället hanteras som farligt avfall enligt 3 kap. 11 a § avfallsförordningen (2020:614).

Hushåll ska lämna förpackning som innehåller läkemedelsavfall som inte är farligt avfall till apotek i enlighet med förordning (2009:1031) om producentansvar för läkemedel.

6b § Returpapper ska enligt 3 kap. 3 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut separat och lämnas till ett insamlingssystem som renhållaren eller renhållarens utförare tillhandahåller.

6c § Avfall i form av invasiva växter ska sorteras ut och hållas skiljt från annat avfall och sorteras ut från annat bioavfall samt hanteras i enlighet med sorteringsanvisningarna enligt bilaga 1 till avfallsföreskrifterna. Invasiva växtarter är det som är fastställda för Örebro län av Länsstyrelsen.

6d § Sådant bygg- och rivningsavfall som lyder under kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 och 20 a §§ miljöbalken ska sorteras ut samt hanteras i enlighet med bilaga 1.

7 § Fastighetsägare ska säkerställa möjligheter för den som nyttjar fastigheten att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter ska överlämnas till renhållaren eller renhållarens utförare för borttransport.

Skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar

8 § Avfall under kommunalt ansvar ska lämnas till och transporteras bort av Renhållaren eller renhållarens utförare, om inte annat sägs i dessa föreskrifter eller bilaga 2.

9 § Fastighetsägare, nyttjanderättshavare och andra avfallsproducenter får själva genom egen personal, medlem i hushållet, personal beviljad med stöd av socialtjänstlagen eller annan lag om särskilt stöd transportera grovavfall, trädgårds- och parkavfall, farligt avfall, bygg- och rivningsavfall samt annat avfall under kommunalt ansvar som markerats i bilaga 1, till den eller de platser i kommunen där kommunen tar emot sådant avfall.

Vid yrkesmässig transport av farligt avfall (inklusive el-avfall), ska regler om anteckning och rapportering som krävs enligt 6 kap. avfallsförordningen följas.

Det utsorterade avfallet ska borttransporteras i den utsträckning att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår. Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av avfall under kommunalt ansvar från fastigheten.
Fastighetsägare ska upplysa renhållaren om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshanteringen för fastigheten.

Anvisning av hämtningsplats

10 a § Hämtning av avfall sker normalt i anslutning till fastighetsgränsen, där det går att stanna med hämtningsfordon, enligt dessa föreskrifter.

10 b § Om godtagbara hämtningsförhållanden inte kan uppnås med hänsyn till fastighetens utformning och belägenhet, trafiksäkerhet eller andra omständigheter som skapar arbetsmiljöproblem anvisas annan hämtningsplats av avfallsansvarig nämnd.

Emballering av avfall samt fyllnadsgrad och vikt

11 § I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och utrymmet är avsedd.

12 § Avfall skall vara väl emballerat, enligt bilaga 1 och behållare eller säck får inte fyllas mer än att de kan tillslutas. Behållare får inte vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den eller att arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet uppstår. Säckar får väga upp till 15 kg.

13 § Bedömningen av om en behållare är transporterbar eller inte, görs alltid av renhållaren eller renhållarens utförare.

14 § Avfall i kärl får inte komprimeras.

15 § Glödande avfall får inte lämnas till kommunens avfallshantering. Aska och annat dammande avfall ska läggas i dubbla tätslutande säckar och förslutas med dubbelknut i restavfallskärlet.

Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning

Anskaffande och ägande

16 § Krantömmande behållare, små avloppsanläggningar, fettavskiljare samt tillbehör till dessa ägs, anskaffas och installeras av fastighetsägaren.

17 § För krantömmande behållare får endast av renhållaren godkända anordningar installeras.

18 § Kärl ägs av kommunen och tillhandahålls av renhållaren eller renhållarens utförare.

19 § Ägare av behållare ansvarar för märkning, reparation och vid behov, underhåll och utbyte av behållare. Fastighetsägaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

20 § När renhållaren ska utföra underhåll på sina behållare ska dessa vara tillgängliga.

Anläggande

Allmänt

21 § Innan detaljplanering, projektering, bygglovshantering och anläggande av avfallsrum/avfallsutrymme eller små avloppsanläggningar, samt annan ny- eller ombyggnation ska Samhällsbyggnadsförvaltningen kontaktas.

22 § Vid ny- och ombyggnad av avfallsutrymmen erfordras bygglov och/eller bygganmälan.

23 § Avfallsutrymmen ska vara dimensionerade för fastighetetens behov för utsortering av mat- och restavfall, returpapper samt utsortering av förpackningar och borttransport av dessa. Avfallsutrymmen skall underhållas så att kraven på god arbetsmiljö och trafiksäkerhet säkerställs. Storlek, antal och typ av kärl för avfall under kommunalt ansvar fastställs av avfallsansvarig nämnd enligt gällande abonnemangsformer och omständigheter.

Se bilaga 2 för närmare mått och bestämmelser gällande anläggande av avfallsutrymmen.

Små avloppsanläggningar och fettavskiljare

24 § Fastighetsägaren är ansvarig gentemot VA-huvudmannen för eventuella utsläpp av fett till avloppsnätet, och därmed ansvarig för att se till att fettavskiljare är installerade och fyller avsedd funktion. Anmälan kan krävas, kontakta Bygg- och miljönämnden för att få information om huruvida det krävs.

25 § Tömningsfrekvensen regleras på hur mycket avfall och fett som släpps ut från fastigheten och är beroende av anläggningens storlek och belastning.

Tömning ska ske med av avfallsansvariga nämnd godkänd entreprenör. Fettavskiljaren ska vara lättillgänglig för tömning. Lock eller manlucka ska ha minsta mått på 30 cm, kunna öppnas av en person och får inte vara övertäckt när tömning ska ske. Eventuell återfyllnad av anläggningen ansvarar fastighetsägaren för.

26 § Vid installation och anläggande av små avloppsanläggningar och fettavskiljare eller annan anläggning som kräver byte av filtermaterial ska hänsyn tas till vad som utgör en god arbetsmiljö vid hämtning av avfall från anläggning. Vid anläggande av anläggning som kräver byte av filtermaterial ska den anläggas så att den är åtkomlig för hämtningsfordon. Anläggningar där hämtning av filtermaterial ska ske i filterkassett eller säck ska anläggas så att hämtning med fordon utrustat med kran kan utföras.
Avståndet mellan tömningsfordonets centra och behållarens centra ska inte överskrida 5 meter eller understiga 2 meter. Inga hinder i höjdled får begränsa lyftarmen, det ska vara fri lyftyta ovanför fordonet, behållaren och lyftvägen, minst 10 meters fri höjd. Vid anläggning med löst filtermaterial får inte avstånd mellan uppställningsplats för sugbil och anslutningspunkt för tömning överstiga 20 meter.

27 § Vid anläggande av små avloppsanläggningar, fettavskiljare eller tank för matavfall får inte avstånd mellan uppställningsplats för slamtömningsfordon och brunn överstiga 20 meter såvida inte särskilda skäl föreligger. Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än 6 meter, om inte särskilda skäl föreligger.

28 § Fast sugledning ska inte användas mer än i undantagsfall, och skall då ske i samråd med renhållaren.

Se bilaga 2 för närmare mått och bestämmelser gällande tömning av små avloppsanläggningar och annan anläggning som kräver byte av filtermaterial.

Krantömmande behållare

29 § Innan installation av krantömmande behållare ska samråd ske med renhållaren.

30 § Anläggningen ska utformas så att den är åtkomlig för fordon utrustat med kran och tömning kan ske med denna. Krantömmande behållare ska vara utformad med en- eller tvåkrokssystem.

31 § För godkännande av krantömmande anläggning ska teknisk specifikation och storlek redovisas för avfallsansvariga nämnden.

32 § Krantömmande behållare ska placeras på fastighetsmark. Uppställningsplats för tömningsfordon bör placeras på fastighetsmark på ett trafiksäkert sätt. Ska ej lyftas över parkerade bilar etc.

33 § Uppställningsplatsen måste vara jämn och av hårdgjord yta. Annars kan fordonet glida på stödbenet. Max tillåtna lutning är 7 %.

34 § Det åligger fastighetsägaren att snöröja runt och på behållare, så att tömning är möjlig.

35 § Behållare bör anläggas så att vatteninträngning minimeras och vara placerad så att ytvattenavrinning möjliggörs.

Se bilaga 2 för närmare mått och bestämmelser gällande tömning av krantömmande behållare.

Container

36 § Vid anläggande/uppställning av container, lastväxlarflak och komprimator ska platsen utformas så att den är åtkomlig för baklastande hämtningsfordon, liftdumper eller lastväxlarfordon. Behållaren ska placeras i markplan. Placering på upphöjd yta eller lastbrygga accepteras ej.
Uppställningsytan för container och lastväxlarflak ska vara på jämn och hårdgjord yta (grus eller asfalt). Uppställningsytan för komprimator skall vara jämn och hårdgjord (asfalt eller betong).

Rengöring och tillsyn

37 § Fastighetsägaren ansvarar för rengöring och tillsyn av behållare samt anläggning. Behållare och anläggningar ska ges regelbunden service för att förebygga störningar i anordningens funktion och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt.

Fastighetsägaren har ansvaret för att latrinbehållaren är försluten och rengörs på utsidan innan hämtning sker.
Om kärl förstörs eller skadas på grund av fastighetsägarens eller nyttjanderättshavares vårdslöshet debiteras fastighetsägaren en kostnad från kommunen för att åtgärda det i enlighet med självkostnadsprincipen.

Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck

38 § Behållare ska vara uppställda så att hantering med den utrustning som används i kommunens insamlingssystem kan ske och att hämtning underlättas. Kärl ska placeras och vändas så att de kan hämtas med sidlastande bil där sådan används och baklastande bil där sådan används.

39 § Behållare får inte fyllas mer än att den kan stängas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den eller att arbetsmiljökrav inte kan tillgodoses. Behållare ska vara fri från snö och is vid hämtningstillfället.

40 § Vid tillfälligt behov av mer volym för restavfallet får en säck med restavfall ställas vid sidan om kärlet och hanteras mot avgift. Säcken ska märkas med texten EXTRA SÄCK och ställas bredvid kärlen och hämtas i samband med tömning av restavfallskärlet. Säckar som hämtas får väga upp till 15 kg och debiteras enligt gällande avfallstaxa.

41 § Renhållaren eller renhållarens utförare ska ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet ska utföras. Ändringar ska utan anmodan meddelas renhållaren eller renhållarens utförare.

För specifikation av mått och krav som ställs på tillgänglighet vid tömning, se bilaga 2.

Åtgärder inför hämtning av avfall från små avloppsanläggningar

42 § Inför tömning åligger det fastighetsägaren att förbereda anläggningen så att tömning kan ske med det fordon som används.

43 § Små avloppsanläggningar, fettavskiljare och tankar ska vara tillgängliga för tömning. Lock eller manlucka som öppnas manuellt får inte vara övertäckt eller fastfruset när tömning ska ske.

44 § Tydliga instruktioner som behövs i samband med hämtning ska tillhandahållas av fastighetsägaren och ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till anläggningen.

45 § Eventuell återfyllnad av anläggning åligger fastighetsägaren. När anläggningen är belägen utanför fastigheten ska den vara markerad med skylt som anger till vilken fastighet anläggningen tillhör.

46 § Fastighetsägaren är skyldig att vidta erforderliga åtgärder för att skydda sin anläggning från skador vid tömning.

Renhållaren har rätt att lämna kvar vattenfasen i slamavskiljare efter verkställd slamtömning.

47 § Filterkassett eller annan flyttbar behållare som ska tömmas med fordon utrustat med kran, ska placeras inom längsta tillåtna avstånd, 5 m. Filtermaterial i lösvikt ska vara sugbart, i förekommande fall efter vattentillförsel. Efter hämtning av uttjänt filtermaterial från fosforfällor ska nytt filtermaterial tillföras anläggningen genom fastighetsägarens försorg.

48 § Efter anslutning till kommunalt avloppsnät eller annan godkänd avloppsanläggning, som innebär att befintlig anläggning tas ur bruk, ska sluttömning ske. Sluttömning är en sista slamtömning av anläggningen och ska beställas av fastighetsägaren via renhållaren. Avgift enligt avfallstaxa.

Hämtnings- och transportvägar

49 § Fastighetsägaren ska säkerställa att transportväg fram till den uppställningsplats som används vid hämtning hålls i farbart skick. Renhållaren avgör om vägen uppfyller krav på farbar väg.

Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri. Enskild väg som nyttjas vid hämtning av avfall ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle, för de hämtningsfordon som normalt används i hämtningsområdet.

50 § Om hämtningsfordonet behöver vända ska det gå att göra på ett trafiksäkert sätt. Återvändsväg eller -gata ska ha godkänd vändmöjlighet för hämtningsfordon. Hämtningsfordonens behov av att backa vid hämtning av avfall ska i största möjliga mån minimeras. Intill gång- och cykelbanor, lekplatser, bostadsentréer, skolor, förskolor eller äldreboenden ska det undvikas. Av arbetsmiljö- eller säkerhetsskäl bör backning inte förekomma annat än i undantagsfall, och då endast korta sträckor till exempel i syfte att vända. Det är renhållaren som bedömer om backning kan ske på ett trafiksäkert sätt.
Hämtningsfordon ska inte framföras på gång- och cykelbana.

Om farbar väg inte kan upprättas, eller om området av annat skäl inte tillåter eller är lämpligt för hämtningsfordon, ska fastighetsägaren lämna avfallet på plats som överenskommen eller av renhållaren anvisad enligt 10 a och 10 b §§.

Se bilaga 2 för närmare mått och bestämmelser gällande hämtnings- och transportvägar.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

51 § Respektive kommun utgör två hämtningsområden.

- Hämtningsområde 1 kommunens centralort.
- Hämtningsområde 2 utanför kommunens centralort.

52 § Hämtning av avfall under kommunalt ansvar från hushåll och verksamheter sker med de intervall som framgår av gällande avfallstaxa.

Matavfall skall hämtas minst en gång varannan vecka.

Hämtning av slam skall ske minst en gång per år. Däremot är slam inte kommunalt avfall, men kommunalt ansvar.

Vid otjänlig väderlek, storhelger eller andra extraordinära händelser kan hämtningsintervall avvika från det som anges i avfallstaxan.

Åtgärder om föreskrift inte följs

53 § Vid felsortering av avfall vid såväl fastighetsnära insamling som vid överenskommen eller anvisad plats avseende den enskilda fastigheten eller mer än en fastighet, tex. en gemensamhetsanläggning eller plats som är anvisad eller överenskommen för flera fastigheter kan felsorteringsavgift debiteras i enlighet med kommunens avfallstaxa.

54 § Med felsortering av avfall vid fastighetsnära insamling avses vad som kan verifieras vid en okulär besiktning av innehållet i ett kärl eller anordning. Det innebär att sortering inte har skett i kärl eller anordningar på det sätt som är reglerat med stöd av dessa föreskrifter eller dess bilaga 1.

55 § Vid felsortering, exempelvis, men inte begränsat till, bristfällig eller felaktigt emballerat avfall, felplacerad, överfull eller för tung behållare har renhållaren eller renhållarens utförare rätt att inte utföra ordinarie hämtning. Om fastighetsägaren åtgärdar felen hämtas avfallet antingen vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller efter beställning av extrahämtning mot avgift enligt gällande taxa.

56 § Vid upprepade avvikelser från gällande avfallsabonnemang, exempelvis, men inte begränsat till, felsortering, överfulla behållare eller förekomst av åtskilliga extra säckar har avfallsansvarig nämnd rätt att besluta om vidare åtgärder, exempelvis justering av abonnemanget.

Vid utebliven hämtning på grund av omständigheter som fastighetsägaren råder över utförs hämtning vid nästa ordinarie hämttillfälle eller efter beställning mot extra avgift så snart hindret undanröjts och så snart det är möjligt för renhållaren eller renhållarens utförare.

Renhållaren eller renhållarens utförare har ingen skyldighet att lösgöra avfall som blivit kvar i behållare efter tömning, om detta beror på att avfallet är fastfruset eller för hårt packat.

Särskilt om avfall under kommunalt ansvar från verksamheter

57 a § Utöver vad som förskrivs i 8–35 §§ (Alla paragraferna ovan) ska verksamheter hålla avfall under kommunalt ansvar åtskilt från annat avfall.

El-avfall från konsumenten lämnas vid kommunens insamlingsställe eller efter vad som anges i bilaga 1.

Tömning av små tankar, slamavskiljare, fettavskiljare och jämförliga lösningar som genererar avfall under kommunalt ansvar, utförs minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i tanken/avskiljaren. Latrin från torrtoaletter hämtas efter budning.

57 b § En verksamhet i en fastighet som har fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och som har en avfallshantering som är samlokaliserad med hushållens ska anmäla till kommunen att den vill ha kommunal insamling senast sex veckor innan insamlingen ska påbörjas. Förpackningsavfallet ska sorteras ut enligt 6a § och lämna det till ett insamlingssystem som renhållaren eller renhållarens utförare tillhandahåller.
För plastflaskor och metallburkar som är avsedda för ett retursystem gäller istället att sådana alltid ska lämnas till retursystemet i enlighet med 6a §.
Bestämmelsen i 6a § om att utsorterat läkemedelsavfall och förpackningar innehållande läkemedelsavfall ska lämnas till apotek, gäller endast hushåll.
Närmare föreskrifter om sortering återfinns i bilaga 1.

Uppgiftsskyldighet

58 § Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än avfall under kommunalt ansvar ska lämna uppgifter om arten, sammansättningen, mängden eller hanteringen av avfallet som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

Undantag från föreskriften om avfallshantering och anmälan om eget omhändertagande

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

59 § Avfallsansvarig nämnd hanterar ansökan och anmälan enligt 62, 65–68 §§. Tillsynsansvarig nämnd hanterar ansökan enligt 63–64, 69 §§.

För prövning och tillsyn av undantagsärenden har beslutsfattande nämnd rätt att ta ut avgift från fastighetsägare enligt 27 kap. miljöbalken. Om kommunen konstaterar att förutsättningarna till ett undantag inte är uppfyllda enligt vad som gäller kan undantaget återkallas av beslutsfattande nämnd. Beviljade tillstånd är personliga och kan inte överlåtas till annan.

Ansökan ska vara skriftlig och innehålla tillräckliga uppgifter för att beslut skall kunna fattas. Handläggningstiden för anmälnings- och ansökningsärenden är sex veckor.

Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar

60 § Avfall får endast tas om hand på den egna fastigheten enligt vad som anges i 61–63 §§ och under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

61 § Trädgårds- och parkavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan enligt dessa föreskrifter. I övrigt skall torrt trädgårdsavfall i första hand materialåtervinnas. Invasiva arter får eldas vid den egna fastigheten för att förhindra spridning.

Fastighetsägare får under vissa förutsättningar elda trädgårdsavfallet, om:

1. trädgårdsavfallet har producerats på fastigheten eller på närliggande fastigheter,
2. eldning är en lämplig hantering,
3. eldningen sker i mindre omfattning och på ett sätt som medför endast ringa eller helt tillfälliga störningar i närområdet.
4. det inte strider mot kommunens lokala föreskrifter.
5. Eldning får inte ske i strid mot gällande brandföreskrifter

62 § Fastighetsägare som själv avser att kompostera matavfall från fastigheten på sin fastighet, ska anmäla detta till avfallsansvarig nämnd.
Kompostering av matavfall på fastigheten ska ske i skadedjurssäker behållare och på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna kompostjorden.

63 § Kompostering av latrin på fastigheten får, efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd, medges i särskild därför avsedd anläggning på fastigheten, s.k. förmultningsanläggning eller liknande anläggning för omhändertagande av latrin för användning av näringsämnen. Ansökan om omhändertagande av latrin genom egen anläggning ska innehålla en komplett beskrivning av anläggningen.

Förlängt hämtningsintervall

För kommunalt avfall

Små avloppsanläggningar

64 a § För små avloppsanläggningar kan fastighetsägaren, efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd medges förlängt intervall för avfall från anläggningen. Det är fastighetsägarens ansvar att hämtning anpassas till anläggningens behov.

64 b § Befrielse från hämtning av slam kan medges fastighetsägare om fastigheten inte kommer att nyttjas. Befrielse kan beviljas i upp till fem år av tillsynsansvarig nämnd. Därefter återgår abonnemanget till det som var innan befrielsen.

64 c § För små avloppsanläggningar kan fastighetsägaren, efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd medges eget omhändertagande av slam från anläggningen.

Förlängt intervall, befrielse eller eget omhändertagande av slam från små avloppsanläggningar, kan medges om tillsynsansvarig nämnd bedömer att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Medgivande om förlängt hämtningsintervall, befrielse eller eget omhändertagande kan återkallas om tillsynsansvarig nämnd konstaterar att förutsättningarna för sådant inte är uppfyllda.

Gemensam avfallsbehållare

65 § Två eller tre närboende fastighetsägare kan efter ansökan till avfallsansvarig nämnd medges rätt att använda gemensam avfallsbehållare under förutsättning att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. En av fastighetsägarna ska förbinda sig att ansvara för uppställningsplats. Respektive fastighetsägare betalar en fast avgift men delar på rörlig kostnad för kärl.
Medgivande om gemensam avfallsbehållare kan återkallas om renhållaren konstaterar att förutsättningarna för medgivandet inte längre är uppfyllt.

Gemensamt hämtställe

66 § Gemensamt hämtställe kan tillämpas i områden där insamling inte är möjlig med hänsyn till fastighetens utformning och belägenhet, trafiksäkerhet eller andra omständigheter, samt att Samhällsbyggnadsförvaltningen anser det lämpligt att ha ett gemensamt hämtställe. Vid gemensamt hämtställe delar flera i området på gemensamma kärl. Fast avgift utgår per lägenhet samt rörlig avgift enligt avfallstaxa.

Tillfälligt uppehåll i hämtning av mat- och restavfall, förpackningar samt små avlopp

Tillfälligt uppehåll i hämtning av mat- och restavfall

67 § Tillfälligt uppehåll i hämtning av mat-, restavfall, och förpackningar kan efter ansökan till avfallsansvarig nämnd medges fastighetsägare till små- och fritidshus samt flerbostadshus om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid om minst 3 månader. Tillfälligt uppehåll i hämtning av avfall under kommunalt ansvar medges för maximalt två år per ansökningstillfälle.
Uppehåll i hämtning av mat-, rest- och förpackningsavfall ger befrielse från rörlig avgift men inte från fast avgift.

Tillfälligt uppehåll i hämtning av slam från små avlopp

68 § Tillfälligt uppehåll i hämtning av slam kan medges fastighetsägare om fastigheten inte kommer att nyttjas. Uppehållet kan beviljas som längst upp till ett år av avfallsansvarig nämnd. Därefter återgår abonnemanget till det som var innan uppehållet, då fastighetsägaren ansvarar för att tömning efter uppehållet sker om behov finns.
Tillfälligt uppehåll kan beviljas max vart femte år.

Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna avfall till kommunen

69 § Fastighetsägaren kan ansöka hos den tillsynsansvariga nämnden om att få tillåtelse att själv ta hand om sitt mat- och restavfall, grovavfall, bygg-och rivningsavfall, trädgårdsavfall, farligt avfall samt avfall från små avloppsanläggningar, och därmed få befrielse från skyldigheten att överlämna avfall under kommunens ansvar till renhållaren, enligt 15 kap. 24 § 1 st miljöbalken. Kravet är att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

Det måste finnas särskilda skäl för att den tillsynsansvariga nämnden ska tillåta ett undantag från skyldigheten att överlämna avfall. Fastighetsägaren måste kunna visa att allt avfall som uppstår på fastigheten kan tas om hand på fastigheten, att lämna avfallet hos annan abonnent ses inte som eget omhändertagande. Fastighetsägaren får inte använda kommunens återvinningscentral för att lämna annat avfall än det som faller under producentansvar under tiden som undantaget gäller.

Befrielse från skyldigheten att överlämna kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar medför befrielse från kommunens renhållningsavgifter samt undantar fastighetsägaren att för avfall från aktuell fastighet nyttja kommunens renhållningstjänster.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft den 2026-01-01, då föreskrifter för avfallshantering för Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs och Nora kommuner daterade 2012-02-24, upphör att gälla. Tidigare meddelade dispenser och andra beslut meddelade med stöd av de upphävda föreskrifterna ska anses meddelade med stöd av motsvarande bestämmelser i denna föreskrift.

Antagen av kommunfullmäktige i:
Hällefors kommun 2025-10-21, §166
Lindesbergs kommun 2025-10-28, §158
Ljusnarsbergs kommun 2025-11-20, §106
Nora kommun 2025-10-22, §137

Bilagor

Bilaga 1. Sortering, emballering och avlämning av avfall.

Bilaga 2. Vägledning till föreskrifter om avfallshantering.